

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Eva Schůtová
Název bakalářské práce: Analýza užití deminutiv v anglických překladech pohádek bratří Čapků

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Ludmila Zemková, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
- 2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky**
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
- 2. Přiměřená**
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
- 3. Průměrná práce s literaturou**
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
- 2. Obsahuje drobné formální chyby**
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
- 2. Velmi dobrá**
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. Vysoká
- 3. Střední**
4. Nízká

Vyjádření oponenta bakalářské práce:

Česky psaná bakalářská práce srovnává užití zdrobnělin ve vybraných českých literárních textech bratří Čapků a jejich anglických překladech.

Teoretickým východiskem práce jsou odborné publikace několika autorů věnované deminutivům v češtině a v angličtině. Posluchačka předkládá jednotlivé způsoby vymezení deminutiv, rozebírá vztah deminutiv k expresivnímu vyjadřování, uvádí přehled nejčastějších přípon, jejichž pomocí se tvoří v češtině, a konfrontuje českou situaci s možnostmi, které jsou k dispozici v anglickém jazyce. Stručně též pojednává a typologickém srovnání obou jazyků a o různých strategiích překladu.

Praktická část obsahuje srovnání českých zdrobnělin vybraných ze 6 ukázek 4 literárních děl Karla a Josefa Čapka (většinou z oblasti literatury pro děti doplněné povídkou *Modrá chryzantéma* ze souboru *Povídky z jedné kapsy/Povídky z druhé kapsy*) s jejich ekvivalenty objevujícími se v jejich publikovaných anglických překladech. Jednotlivé dvojice zjištěných zdrobnělin jsou přehledně uváděny v tabulkách, zvláště pro každou ukázkou, a opatřeny komentářem ke způsobu překladu.

V přílohách uvádí autorka jednotlivé ukázky výchozího českého textu, jednu krátkou ukázkou anglického překladu a přidává grafy zachycující částečné kvantitativní vyhodnocení zkoumaných jevů. Základním zjištěním práce je, že frekvence deminutiv v anglickém textu je výrazně nižší než v češtině a že v řadě případů je české deminutivum překládáno neutrálním výrazem, případně se liší způsob, jakým angličtina deminutivnost vyjadřuje.

Jazyk práce je vcelku kultivovaný a odpovídá nárokům kladeným na odborný styl, formulační prohrěšky jsou nečetné, rovněž formální úprava práce je v zásadě v pořádku.

Výhrady lze rozdělit do několika oblastí. Tou nejdůležitější je příliš stručně pojednaná odlišná typologická charakteristika obou jazyků (str. 29-30). Přitom právě z této odlišnosti vyplývá různá frekvence a různé způsoby tvoření deminutivních výrazů v obou jazycích. S malou nadsázkou lze tvrdit, že závěrů, k nimž autorka bakalářské práce dospěla analýzou ukázek, se lze v hrubých rysech dobrat pouhým pečlivým srovnáním typologie češtiny a angličtiny, a zjištěné výsledky tedy nejsou nijak překvapivé.

Další výhradu lze mít k uvádění odkazů na literaturu, které nejsou důsledně jednotné; krátké bibliografické odkazy v textu se někdy vyskytují ve standardní formě, např. (Čechová 1996:63) na str. 11, jindy je užíván celý název práce - *Čeština - řeč a jazyk, Marie Čechová a kolektiv autorů z roku 1996*, rovněž na str. 11. Srovnání s údaji uvedenými v závěrečné bibliografii navíc odhaluje odlišné datování - v přehledu literatury publikace datována do r. 2000.

V závěrečném bibliografickém přehledu nejsou odděleně uvedeny zkoumané texty a odborné publikace a jednotlivé položky nejsou řazeny abecedně, jak je obvyklé. Kromě toho není užitá jednotná pravopisná forma při kapitalizaci anglických názvů: na str. 54 tak nalezneme *Oxford advanced learner's dictionary* a *Oxford English Dictionary*, na str. 24 je rozkolísanost i v rámci jediného titulu: *A Comprehensive Grammar of the English language*. V některých případech chybí odkazy na literaturu úplně, např. v pojednání o teorii překladu (30-32), na str. 34 je zmiňována studie *Karel Čapek a cizí slova* od Františka Štíchy a publikace *Karel Čapek a jazyk český*, spolu s odkazy na další autory (Horálek, Jílek, Mára, Brabcová) - nic z toho se ovšem neobjevuje v závěrečném přehledu literatury.

Mezi diminutiva jsou na str. 40 řazeny i výrazy, které z mého pohledu naopak fungují jako tzv. augmentativa: *ušiska* a *psisko*. V prvním případě je podle mého názoru překlad *a pair of tiny ears* zkreslující, ve druhém případě (str. 44) naopak překlad *hound* augmentativnost českého výrazu potvrzuje.

Na str. 12 je uvedena zdobnělina *učítelek*, se kterou jsem se nikdy nesetkal - možná bylo míněno *učitýlek*.

Jazyk práce je vcelku kultivovaný a odpovídá nárokům kladeným na odborný styl, formulační prohršky jsou nečetné, rovněž grafická úprava práce je v zásadě v pořádku. Občas se vyskytují překlepy, neobratné formulace či jiné formální nedostatky (v závorkách je uvedeno číslo strany):

V přehledu klíčových slov je uvedena položka *slovotvoření*, předpokládám, že byla myšlena *slovotvorba*.

(12, předposlední řádek) *Zdobněliny vyznačuje velkou početností a produktivní tvoření.*

(23, oddíl 3.3.1) Adjektivum *slabounký* je uvedeno dvakrát.

(28, 1. odst.) *liitle plan*

Podrobnější komentář by zasloužily grafy zachycující některé kvantitativní charakteristiky zkoumaných výrazů. Jednak by bylo logičtější zařadit je do textu práce, jednak by bylo třeba opatřit je komentářem. Graf v příloze 5 zachycuje podíl deminutiv podle slovních druhů - rozumí se pravděpodobně ve výchozím českém textu, avšak explicitně to uvedeno není. Výlučně českého textu se musí týkat graf v příloze 6, neboť pouze čeština disponuje ryze gramatickou kategorií jmenného rodu. Naproti tomu graf v příloze 7 se musí z logiky věci týkat kvantifikace anglických překladů, stejně jako graf 8. Zařazení na konec práce a absence komentáře způsobuje, že tato část je pouze jakýmsi grafickým přílepem k textu bakalářské práce. Postrádám kvantitativní srovnání výskytu anglických diminutiv syntetického a analytického typu, a bez podrobnějšího komentáře zůstává i další způsob, jímž angličtina disponuje, a to je užití jiné lexikální jednotky, např. *kočička - pussy*.

Přes tyto dílčí výhrady má práce splňuje základní cíle, které si autorka na začátku vytkla, a hodnotím ji tedy známkou **velmi dobře**.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

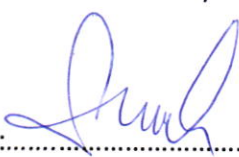
Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Znáte bakalářskou práci Veroniky Martinové Deminutiva a augmentativa v českém a srbském jazyce, FF MU, 2010?

Myslíte, že by výsledek srovnání deminutiv v obou jazycích byl stejný při použití jiných výchozích českých textů?

Jakým způsobem by bylo možno zmírnit vliv stylu konkrétního překladatele na výsledek srovnání?

Podpis oponenta bakalářské práce:.....

Datum: 14. 5. 2019